

ఉపరిధ్వనీల్

శ్రీ సాయిగి ఎందుకు, ఎలా సేవించాలి?

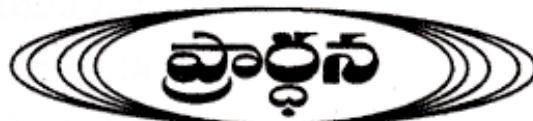
(i)

మన యిందియాలకు, మనస్సుకు ఎన్నడూ గోచరించని, భగవంతుడు, పరలోకము, పునర్జన్మ లాంటివి వున్నాయని మానవజాతికి ఎలా తెలిసింది? ప్రపంచ సంస్కృతి అంతా మానవజాతిమంతటినీ ఏటిపై విశ్వాసంతో సమస్యలు చేసి మానవజాతి రూపాందించుకొన్నదే. ఇట్టి ఆధ్యాత్మిక విద్యకంతటికి మహాత్ములే మూలం. వేదాలు, ఉపనిషత్తులు, పురాణాలు, ధర్మము మొట్టం శాస్త్రాలు, వివిధ యోగ సాంప్రదాయాలు, బౌద్ధ, జ్యోతిష, పార్శ్వ మరియు క్రైస్తవ మతాలూ దివ్యానుభవం పాందిన మహాత్ముల వల్లనే మానవజాతికి లభించాయి. వేదబుమలనుండి శ్రీ సాయిబాబా వంటి నేటి మహాత్ముల వరకూ అందరూ, అటువంటి మహానీయుల నుండి మాత్రమే ఆత్మజ్ఞానము లేక ముక్తి పాందడం సాధ్యమని చెప్పారు. శ్రీరాముడు విశ్వామిత్రుణ్ణి, శ్రీకృష్ణుడు సాందీపని మహారిషిని సేవించి జాతికి ఆదర్శం చూపారు. బుద్ధుణ్ణి, ఆయన చెప్పిన ధర్మాన్ని శరణుపాందాలని బౌద్ధ మతము, క్రీస్తును శరణుపాందాలని క్రైస్తవమూ చెబుతాయి. మహామృద్ధ ప్రవక్త నడుచిచూపిన మార్గాన్నే ఆశ్రయించాలని, ఆయన ద్వారా ప్రకటమైన ఖురాన్ ను విశ్వసించాలనీ ఇస్లాం చెబుతుంది. ఆ మతంలో ఉద్ధవించిన సూఫీ సాంప్రదాయంలో సద్గురువు (పీర్-భి-మూర్ఖుడ్)ను ఆశ్రయించడమే ముఖ్యసూత్రం. కబీరు, వేమన, గురువానక్ల నుండి శ్రీ సాయిబాబా వరకూ మహాత్ములందరూ అలానే చెప్పారు. నామదేవుడు, రామకృష్ణ పరమహంస వంటివారు యిష్టదేవతలను ఆరాధించి సాక్షాత్కారం పాందినా, ఆ దేవతలు మోక్షం కోసం బ్రహ్మజ్ఞానియైన గురువును ఆశ్రయించమనే చెప్పారు.

కానీ సద్గురువును గుర్తించి ఆశ్రయించడం ఎంతో కష్టం. ద్వాపర యుగంలోనే శ్రీకృష్ణుడు, “ఎన్నో వేలమందిలో ఆత్మజ్ఞానం కోసం ప్రయత్నించేవాడు - ముముక్షువు - ఏ ఒక్కడో వుంటాడు” అని చెప్పారు. ఇక ఆత్మజ్ఞానియైన సద్గురువు ఆ యుగంలోనే అంత అరుదైతే ఈ కలికాలంలో ఊరికి ఒక్కరు, పీధికాక్కరు, సద్గురువులుగా వెలవడం ఎంత విడ్డురం! ఇందరు నకిలీ గురువుల మధ్య సిసలైన సద్గురువును గుర్తు పట్టేదెలా? కనుక భగవంతుడే భూమిద విశ్వ గురుదైన దత్తాత్రేయునిగా మానవేద్ధరణ కోసం పరిసమాప్తిలేని నిత్యావతారంగా నిలిచాడు. అందుకే ఆయన వివిధయోగ సంప్రదాయాలన్నింటికి మూలపురుషుడయ్యాడు. ఆయన యిచీపల కాలంలో శ్రీపాద శ్రీవల్లభుడు, శ్రీ సృసింహ సరస్వతి, శ్రీ మాణిక్య ప్రభువు, శ్రీ అక్కల్మేత మహారాజ్, శ్రీ శిరిడి సాయిబాబులుగా అవతరించారు. అంటే పీరండరి చరిత్రలూ కలిపి ఒకే దత్తాత్రేయుని దివ్యచరిత్రన్నమాట.

(ii)

ఈ దత్తావతారాలకు కొన్ని ప్రత్యేకతలున్నాయి; (1) వారు ఆ శరీరాలు విడిచిపెట్టాక గూడ భక్తులకు భాతికంగా దర్శనమిచ్చి అనుగ్రహించగలరు. (2) పీరి అనుగ్రహం పాందటానికి వారి చరిత్రల పారాయణమే ముఖ్య సాధనము. మొదటి రెండు దత్తావతారాల చరిత్రమైన “శ్రీ గురుచరిత్ర” పారాయణ వలన ఉత్తమాధికారు లెందరికో దత్త సాక్షాత్కారము, ముక్తి లభించాయి. మరికొందరికి దత్తాత్రేయుడు స్వప్న దర్శనమిచ్చి నిజమైన సద్గురువులను చూపారు. (3) సద్గురు సాన్నిధ్యం లభించినా తగు రీతిన వారిని సేవించుకోగల పరిపాకం సామాన్యం

శ్లో॥ సదానింబవృక్షస్య మూలాధివాసాత్
సుధాప్రావిణం తిక్తమప్య ప్రియంతం ।
తరుం కల్పవృక్షాధికం సాధయంతం
నమామీశ్వరం సద్గురుం సాయినాథమ్ ॥

శ్లో॥ సదా కల్పవృక్షస్య తస్యాధిమూలే
భవద్వావ బుద్ధ్య సపర్యాది సేవాం ।
నృణాం కుర్యాతాం భుక్తి ముక్తి ప్రదంతం
నమామీశ్వరం సద్గురుం సాయినాథమ్ ॥

శ్రీ సాయి అష్టాత్రోత్తరశత్ర నామావీషి

1. ఓం సమర్థ సద్గురు	11. సర్వవ్యాపినే నమః
సాయినాథాయ నమః (9 సార్లు),	12. దిగంబరాయ నమః
2. ఓం గురుదేవ దత్తాత్రేయాయ	13. కేవలాయ నమః
సాయినాథాయ నమః (9 సార్లు),	14. విశ్వసాక్షిణే నమః
3. విశ్వప్రాణాయ	15. సర్వజీవ స్వరూపాయ నమః
సాయినాథాయ నమః (9 సార్లు),	16. నామరూప రహితాయ నమః
4. పంచభూతాత్మ స్వరూపాయ నమః	17. సర్వనామరూపిణే నమః
5. ప్రాణలింగ స్వరూపాయ నమః	18. విశ్వరూపాయ నమః
6. విశ్వ లింగాయ నమః	19. విరూపాయ నమః
7. బహిరంతర్వాయిపినే నమః	20. విరూపాక్షాయ నమః
8. దేహస్తు/పృథివ్యాప్తేజో వాయురాకాశ స్వరూపాయ నమః	21. నిర్మణాయ నమః
9. చిద్రూపాయ నమః	22. నిశ్చలాయ నమః
10. చైతన్య లింగాయ నమః	23. చంచలాయ నమః
	24. అరిషద్వర్గ వినాశకాయ నమః

25. దృశ్యాయ నమః	57. కృపానిధయే నమః
26. దృగ్రూపాయ నమః	58. కరుణామూర్తయే నమః
27. హృదయాయ నమః	59. సమదర్శినే నమః
28. సర్వలోకాత్మకాయ నమః	60. ఆత్మదర్శినే నమః
29. సర్వలోక సాక్షిణే నమః	61. పరమాత్మ స్వరూపాయ నమః
30. సర్వదేవతా స్వరూపిణే నమః	62. వర్షరూపక యజ్ఞకృతే నమః
31. ఆకాశ గమనాయ నమః	63. సకాలవర్షదాత్రే నమః
32. గమనాగమన రహితాయ నమః	64. సద్గుర్ సంరక్షకాయ నమః
33. సర్వత్రస్తితాయ నమః	65. సదాచార విగ్రహాయ నమః
34. సన్మాత్రాయ నమః	66. ఆచార వర్షితాయ నమః
35. సర్వాధారాయ నమః	67. రోగనివారిణే నమః
36. నాథనాథాయ నమః	68. సర్వశాప్తి స్వరూపిణే నమః
37. యోగాయ నమః	69. సర్వాచార సంసేవితాయ నమః
38. యోగిశ్వరాయ నమః	70. వేదవేద్యాయ నమః
39. యోగ యోగ్యాయ నమః	71. వేదత్వనే నమః
40. యోగగమ్యాయ నమః	72. వేదకర్త్రే నమః
41. సర్వయోగి స్వరూపిణే నమః	73. వేదసంరక్షకాయ నమః
42. సిద్ధిదాయ నమః	74. యజ్ఞాయ నమః
43. సిద్ధాయ నమః	75. యజ్ఞపురుషాయ నమః
44. సిద్ధయోగినే నమః	76. యజ్ఞబోట్రై నమః
45. సిద్ధ రాజాయ నమః	77. యజమానినే నమః
46. సకల సిద్ధ స్వరూపాయ నమః	78. జ్ఞానయజ్ఞాయ నమః
47. సిద్ధసంకల్పాయ నమః	79. ధ్యానయజ్ఞాయ నమః
48. సర్వసిద్ధ సేవితాయ నమః	80. బోధ యజ్ఞాయ నమః
49. సర్వసిద్ధి సేవితాయ నమః	81. భక్తియజ్ఞాయ నమః
50. విఘ్నరాజాయ నమః	82. సృష్టియజ్ఞాయ నమః
51. విఘ్న హంత్రే నమః	83. చిదగ్ని కుండాయ నమః
52. విచిత్ర వేషాయ నమః	84. విభూతయే నమః
53. చిత్రచాంచల్య వినాశకాయ నమః	85. లీలా కల్పితబ్రహ్మండ
54. చిత్ర సాక్షిణే నమః	మండలాయ నమః
55. భేదవర్షితాయ నమః	86. సంకల్పిత సర్వలోకాయ నమః
56. కృపాకటూక్ స్వరూపాయ నమః	87. ఆహారాయ నమః

88. నిరాహారాయ నమః	99. సర్వధర్మస్వసంసేవితాయ నమః
89. తీర్థపాదాయ నమః	100. సర్వ ధర్మ సంస్కారకాయ నమః
90. తీర్థపాలకాయ నమః	101. ధర్మస్వరూపాయ నమః
91. తీర్థకృతే నమః	102. అవధూతాయ నమః
92. త్రికాలజ్ఞాయ నమః	103. లీలామానుష విగ్రహాయ నమః
93. కాలరహితాయ నమః	104. లీలా విలాసాయ నమః
94. దృగ్ దృశ్యభేదవర్ణితాయ నమః	105. స్మృతిమాత్రప్రసన్మాయ నమః
95. ప్రణవాయ నమః	106. శిరిదీ నివాసాయ నమః
96. శబ్దరూపిణే పరబ్రహ్మాణే నమః	107. ద్వారకామాయి నిలయాయ నమః
97. దేవదేవాయ నమః	108. భక్త భారభృతాయ నమః
98. దేవాలయాయ నమః	

ప్రతి నామము ముందు ‘ఓం’ అని చదువువలెను.

కృతజ్ఞత

ఈ జగన్నాటకంలో నాకూ ఒక పాత్రను కల్పించి, పవిత్ర జీవితం వైపుకు ప్రేరేపించిన పరమాత్మకు, కులదైవమైన శ్రీనివాసునికి, గోత్ర బుషుమలకు, నాకీ దేహము మరియు పరిపుద్ధమైన క్రమశిక్షణ ప్రసాదించిన వేదమూర్తులైన తల్లి, తండ్రి, శ్రీమతి బుచ్చమ్మ, శ్రీమాన్ అనంతాచార్యులకూ కృతజ్ఞతాభివందనాలు. నాకు తమ సేవను, మహాత్ముల దర్శన, ఆళీస్టులనూ ప్రసాదించి ఈ భగవాల్లిలాచింతనననుగ్రహించిన సద్గురువు శ్రీ సాయినాథునికి వందన సహారాలు.

తమ ప్రమరణలన్నింటి నుండి, సాయిలీలలు సేకరించడానికి అనుమతించిన శ్రీసాయి సంస్థానము, అభిల భారత సాయి సమాజము, వివిధ భక్త సమాజాల వారికి, మరాతీ గ్రంథాలలోని అంశాలను కొన్ని నెలల పాటు ఓర్చుతో చదివి చెప్పిన శ్రీ శివసేశవ స్వామిగారికి, చరిత్ర ప్రాసి పుఢ్హప్రతులు చేసిచ్చిన చిరంజీవులకు, గ్రంథ ముద్రణకు సహకరించిన ఉదారులకు, ముద్రణాలయానికి, యూ పవిత్ర గ్రంథాన్ని పేదలకు ఉచితంగా పంచి, సాయి ప్రచారానికి సహకరిస్తున్న దాతలకు, దీనిని పారాయణ చేయడం వలన తమకు కల్గిన దివ్యానుభవాలు మాకు ప్రాసి ‘సాయిబాబా’ పత్రిక ద్వారా ప్రచారం చేయడానికి సహకరిస్తున్న భక్తులకూ శ్రీసాయి సకల పుభాలూ అనుగ్రహించుగాక! వారందరికీ నా కృతజ్ఞతాభివందనాలు.

- రచయిత

కుండదు. అతి పరిచయం వలన ఆ సద్గురువు కూడా తమ వంటి మానవుడన్న భ్రాంతి కలుగుతుంది. కనుక ఆ సద్గురువు యొక్క అనుగ్రహానికి అందరూ పాత్రులుగారు. అటువంటప్పుడు “శ్రీ గురుచరిత్ర” పారాయణ వలన అటువంటి పరిపాకం అందరికి కలుగుతుంది. అతి నిరాడంబరులైన శ్రీ సాయి తమను భక్తులెలా సేవించాలో ఎన్నడూ చెప్పులేదు. కనుక వారి భక్తులకు ‘శ్రీ గురుచరిత్ర’పారాయణ ఎంతో అవసరము. అందుకే కుశాభావు అనే భక్తునిచేత ఆయన ఆ గ్రంథాన్ని 108 సార్లు పారాయణ చేయించారు. సారే, “హమాదృంత మొం భక్తులకు” యి గ్రంథ పారాయణ వల్లనే శ్రీ సాయి సేవ లభించింది. “హమాదృంత ప్రాసిన, ‘శ్రీ సాయిసత్త చరిత్ర’, ‘శ్రీ గురుచరిత్ర’ను ఎంతగానో అనుసరిస్తుంది. “శ్రీ సాయిసత్త చరిత్ర” అనే గ్రంథాన్ని ఆధునిక ‘శ్రీ గురుచరిత్ర’ యనవచ్చని ఆ గ్రంథ ప్రచురణకర్తలు తొలిమాటలో ప్రాశారు. ఈ గ్రంథకర్తలిద్దరూ గ్రంథారంభంలో సద్గురువు తమకు చేసిన మేలు స్వరీంచి తరువాతనే ఆయా సద్గురు చరిత్రలు ప్రాశారు. మహాత్ముల దర్శనము, ఆళీస్తులు సద్గురుని కృప పాండానికి యిది ముఖ్యసాధనమన్నది నా అనుభవంగూడ.

(iii)

ఈ చరిత్ర పారాయణ దేశంలో ఎక్కువమంది ప్రజలు చేయడం వలన దేశమంతటికి గూడా ఎంతో మేలు జరుగుతుంది. “శ్రీ గురుచరిత్ర” రచన జరిగాక, 16వ శతాబ్దం నుండి మహారాష్ట్రంలో తరతరాలుగా ఎందరో దానిని పారాయణ చేస్తుండడం వలన సద్గురువును సేవించగల పరిపాకం ఎక్కువమందికి కలగడం వల్ల కాబోలు, శ్రీ అక్కల్కొట స్వామి, శ్రీ సాయిబాబా, శ్రీ గజానన్ మహారాజ్, శ్రీ తాజ్దీన్బాబా, శ్రీ ధునివాలేదాదా రూపాలలో దత్తాత్రేయుడు ఆ రాష్ట్రంలోనే అవతరించారు. దేశమంతటా “శ్రీ గురుచరిత్ర”, “శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర” లు విరివిగా పారాయణలు, శ్రవణము చేస్తుంటే దేశమంతటికి ప్రత్యేకమైన శ్రీ దత్తానుగ్రహం కల్పించి. ప్రజలలో ధర్మము, దేశానికి మానసిక, సాంస్కృతిక స్థాయిలలో గూడ శక్తివంతమైన స్వారాజ్యము, సంపద చేకూరుతాయి. వెనుకటి యుగాలలోనే ప్రపంచానికి దూరంగా వుండి అరణ్యాలలో తపస్సు చేసుకుంటున్న శౌనకుడు మొం మహార్షులకు గూడా సూత మహార్షుల నుండి భగవంతుడి లీలలు పురాణాలుగా శ్రవణం చేయడం, వారి తపస్సులో ఎంతో ముఖ్యమయింది. ఇక యి కాలంలో యి చరిత్ర పారాయణ చేయడం ఎంత అవసరమో తెలుసుకోవాలి.

(iv)

“శ్రీ గురుచరిత్ర”తో పాటు “శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర” గూడా పారాయణ చేయడం వలన నేటి ప్రపంచానికి ఎంతో మేలు చేకూరగలదు. మొదటి కారణం శ్రీ సాయిబాబా నేటి ప్రపంచమైదుర్కొంటున్న సమస్యలన్నీంటికి పరిష్కార మార్గంగా అవతరించారు. ఆయన ఏ మతానికి చెందక, అన్ని మతాలకూ చెందారు, సర్వమత ధర్మాలకూ పరాక్రష్టగా అవతరించారు. మతభేదం లేకుండా ముముక్షువులందరికి ఆయన ఆధ్యాత్మికస్తున్నారు. మతకలహాలతో మగ్గిపోతున్న యి ప్రపంచానికి భగవంతుడందించిన ఆశాజ్యోతి శ్రీ సాయిబాబా; మానవాళికి ఆయనిచ్చిన మహితవరం శ్రీ సాయి. హిందువులు ఆయనను శ్రీ దత్తాత్రేయుడని, సద్గురువనీ కీర్తిస్తున్నారు. ముస్లిములు ఆయనను గొప్ప బెలియగా, పీర్-బి-మూర్ఖుద్దీగా కీర్తిస్తున్నారు. ఈయన చరిత్ర తెలిసికొనిన విదేశీయులు గూడ సంపూర్ణమైన యి “శ్రీ సాయిబాబా జీవితచరిత్ర” (ఆంగ్లం)ను చదివి యి సత్యాన్ని గుర్తిస్తున్నారు. ప్రముఖ క్రైస్తవ పండితులలో ఒకరైన పాలేర్పై (సియాటిల్, అమెరికా) యిలా ప్రాశాడు: “మీరు మాకోసం, మానవ జాతికోసం చేస్తున్న కార్యక్రమం, మేమింతకు ముందెన్నదూ ఎరగని మహామనీషియైన సాయిబాబా గురించి తెల్పడం. ఈ

మీ కార్యక్రమాన్ని ఎలా వర్ణించాలో తెలియడం లేదు. బహుశః ఒక నూత్రమైన జీవిత వైఖరిని తెల్పుతున్నారేమో. మీ “సాయిబాబా ది మాస్టర్” చదవకుండా జీసన్ జీవితాన్ని అర్థం చేసుకోవడం ఎవరి తరమూ కాదనిపిస్తుంది. ఈ కారణంగా మీ గ్రంథమెంతో అద్భుతమైనది. ఒకనాటికే గ్రంథం తప్పక కోటానుకోట్ల చేతులలో వుండి తీరుతుంది’ అని ప్రాశాదు; “మీ క్షీయావత్ ప్రపంచానికే వెలలేని కానుక. నేటి మానవాళికి అత్యావశ్యకము, వినూతుమూయైన విశ్వదృష్టిని సాయినాథుడు యూ లోకానికి అందించారని - అది మీ గ్రంథాలలోనే లభిస్తుంద”ని పాలీరెప్ప అన్నారు. “వాటి కోసం వేయి కళ్ళతో ఎదురు చూస్తుంటాము” అంటాడు హైక్రీ మెకన్స్ కెనడా. మనదేశంలో యూనాదు నకిలీ గురువులెందరో అమాయక ప్రజలను భమింపజేయడానికి సాధనాలయిన మంతోపదేశాలు, చిల్లర మహిమలు, ప్రశ్నలు చెప్పుడమూ వంటి రీతులను శ్రీ సాయి నిషేధించారు. అందుకే ఆయన ఈ యుగానికి అవతారమనవచ్చు.

(v)

“శ్రీ సాయిబాబా జీవితచరిత్ర” పారాయణ ముముక్షువులకు మరొక విధంగా గూడ సాటిలేని సాధనమే. ఈ విశ్వమంతా తమ రూపమేనని అనుభవపూర్వకంగా భక్తులకు ఆయన నిరూపించినట్లు యింకెవ్వురూ నిరూపించ లేదనే చెప్పువచ్చు. నామరూపాలతో నిండిన యూ సృష్టి విశ్వామిత్రుని వంటి తపస్వులను గూడ భమింపజేసి భగవంతుట్టి మరచేలా చేస్తుంది. కానీ సాయి చరిత్ర పారాయణ, చింతనా చేస్తుంచే అన్ని రూపాలూ భగవంతునివేనన్న గుర్తు సాధకులకు ఎప్పుడూ వుంటుంది. అందరినీ భమింపజేసే యూ విశ్వమే సాయిభక్తులకు గురువై యూ సత్యాన్ని బోధిస్తుంది. వారి నిత్య జీవితమంతా అనవ్య చింతతో గూడిన ధ్యానమే అవుతుంది. సాధనస్వది జీవితంలో ఒక భాగం అవటం మాని, వారి జీవితమంతా సాధనగా మారుతుంది. అటువంటి అనవ్యభక్తుల యోగ క్షేమమంతా ఆయనే చూసుకొంటారు. నానాటికీ యాంత్రికము, కేవల సంగీత కార్యక్రమంగా మారుతున్న పూజ మరియు నామ సంకీర్ణలు యూ పారాయణ వలన సజీవము, భావయుక్తమూ అవుతాయి. మానవహృదయంలో భక్తి నాటుకొని పూజ, నామ, జప, సంకీర్ణలు సార్థకంగా చేసుకోగల్లడానికి వాల్మీకి మహర్షి విస్తారమైన రామాయణము, వేదవ్యాసుడు భాగవతము ప్రాసి, తమ శిష్యప్రశిష్యల ద్వారా దేశ ప్రజలందరిచేత పారాయణ, శ్రవణమూ చేయించారు. బుద్ధుడు, క్రీస్తు మరియు మహామృద్ధ ప్రవక్తల జీవిత చరిత్రలే ప్రజలకు స్వార్థినిచ్చి, ఆయ మతధర్మాలు ప్రజలలో దృఢంగా నాటుకొని, నానాటికీ విస్తరించేందుకు ఉపయోగపడుతున్నవి. అటువంటప్పుడు “శ్రీ గురుచరిత్ర”, “శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర”ల పారాయణ విస్తారమైన సంప్రదాయంగా ప్రపంచమంతటా వ్యాపించవలసిన అవసరమున్నది.

రామాయణ, మహాభారత, భాగవతాలలాగే మనం పారాయణ చేసే సాయి చరిత్ర సాధ్యమైనంత విస్తారంగా వుండాలి. శ్రీ సాయిపట్ల మన భావం ఎంత విశాలంగాను, గంభీరంగానూ వుంటుందోనన్న దాని మీదనే మన ధ్యానఫలం ఆధారపడుతుంది. నిజమైన భక్తులకు సంకీర్ణమైన చరిత్రపట్ల ప్రీతి కల్గదు. ఆయన గురించి తెలుసుకున్నాడ్ది యింకా తెలుసుకోవాలనే అనిపిస్తుంది. కనుక సాయి ధర్మ ప్రచారకులు, ప్రజలు సహజమైన మాంద్యం వలన సంకీర్ణమైన సాయి చరిత్రలను కోరే వైఖరిని అనుసరించి అటువంటివి ప్రాయకూడదు. అలా చేయడం వలన ప్రజలలోని భక్తిబీజాన్ని నశింపజేసినవారవుతారు.

అయితే మనమిక్కడ గుర్తుంచుకోవలసిన ముఖ్యమైన విషయమైకటున్నది. శ్రీ సాయి సద్గురువు. ప్రజలు ఏమి తెలుసుకొని ఎలా నడుచుకోవాలో, ఎలా నడుచుకోగూడో తెల్పి, తాము ఆచరించి చూపడమే ఆయన ప్రధాన కర్తవ్యము, ప్రయోజనమూగూడ. మన సనాతన ధర్మానికి భగవదవతార చరితామృతాలయిన రామాయణ,

[శ్రీ సాయి శిలామృతము]

భాగవతాలకు తోడు భగవద్గీత ఎంతో ప్రధానమైనట్టే, నేటి మానవులందరికి “శ్రీ గురుచరిత్ర”, మరియు “శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర”లకు తోడు శ్రీ సాయి బోధలు గూడ శ్రద్ధతో చదివి బాగా మననం చేసుకోవడం ఎంతో అవసరం. అలా చేస్తేగాని నిరంతరము ఆయన వర్షించే అనుగ్రహము మన హృదయ క్షేత్రాలను చాలినంతగా పండించలేదు. వారి బోధనలను చదివి మననం చేయడం - మన హృదయమనే క్షేత్రంలో పిచ్చి మొక్కలను పీకి వేయడము, దానిని సాగుచేసి, ఎరువువేయడము వంటిది. శ్రీ సాయిని పూజిస్తూ, వారి బోధలను మాత్రం చదివి మననం చేయకపోవడం..... గొప్ప వైద్యశ్లోహిస్తూ ఆయనిచ్చే దివ్యమైన బౌషధం సేవించనట్లు, ఆయన విధించే పథ్యం పాటించనట్టే అవుతుంది. అందుకే, శ్రీ సాయి యూ చరిత్ర గ్రంథాలకు తోడు ‘శ్రీ సాయి ప్రభోధామృతము’ గూడ ప్రాయించుకున్నారు. ప్రతిభావంతుడైన ఉపాధ్యాయుణ్ణి గొరవిస్తూ గూడ ఆయన చెప్పే పాతాలు నేర్చుకేని విద్యార్థికి ఎంత లాభం చేకూరుతుందో, శ్రీ సాయి బోధలు తెలుసుకొనని సాయి భక్తులకు అంతే ప్రయోజనం చేకూరుతుంది.

శ్రీ సాయి గురించి ఏమీ తెలియని దివ్య ద్రష్టవ్యాలున పాశ్చాత్యలు కొందరు యూ యుగావతారం గురించి చెప్పినది ఆయనకు చక్కగా సరిపోవడమే విశేషం. ఫ్రైంచి తత్త్వవేత్త పాల్ రిచర్డ్ (Paul Richard) యూ యుగావతారం గురించి యిలా చెప్పాడు: “భవిష్యత్తును తీర్చిదిద్దుతున్న ఆ దివ్య పురుషుడు ఆ దివ్యమయిన భవిష్యత్తుకు వార్తాహరుడు, ఆయన వల్లనే అది వాస్తవరూపం ధరిస్తుంది..... రానున్న మానవజాతి యొక్క శక్తి సామర్థ్యాలు ఆయన వున్నచోచే వుంటాయి. ఆయన మనమూహించినదానికి భిన్నంగానూ, మన వైఖరికి విరుద్ధంగానూ వుంటాడు. ఆయన ఎట్టి ఆయుధాలూ లేకనే బలవంతుడు, పేదప్పాడైనా ఆయనకు దేనినీ చేజిక్కించుకోవాల్సిన పనిలేదు. కారణం ఆయన అన్ని కలవాడు. ఆయనకు లోకులనాకర్మించే శక్తి అక్కరలేదు. కారణం ఆయన సర్వసమర్పుడు. ఆయన ఇతరులకు సాధ్యంకాని ఉత్తమధర్మం ఆచరించడానికి బాహ్యమైన విధినిపేధాలను విడచి స్వేచ్ఛగా వుంటాడు. కాని ఆయన నీతిమంతుడు... మన స్థాలదృష్టికి లోపమనిపించే దోషాలనుగూడ ఉత్తమ ధర్మాలుగా ఆయన సంస్కరిస్తారు. ఈ దివ్య పురుషునికి ఏ మతమూ వుండదు; అన్ని మతాలూ, వాటికతీతమైన సత్యమూగూడ ఆయనలో వుంటాయి. ఆయన తోటలోని బాలునివలె లోకాలన్నిటిలో స్వేచ్ఛగా విహారిస్తాడు. ఆయన జీవన మరణాలకు అధిపతి.... ఈ లోకమంతటికి శ్రేయస్యన్నిచ్చేవాడుగా వుంటాడు. ఆయన కన్నించకున్నా నీ చెంతనే వున్నాడు. నీ హృదయద్వారాలు ఆయనకోసం తెరుచుకో! సర్వగతమైన ఆత్మయే ఆయన. ఆయన ఒక వ్యక్తిగతమైన దేహము, సమప్పియైన దేహము గూడ ధరిస్తాడు. అంతటి దివ్యత్వాన్ని తనలో యొముడ్చుకోగలవాడు ఇంకాకడు లేదు. ఆయన దివ్యత్వం యూ భారతదేశంపై అవతరించింది. దాని పరిపాలనా శకం ఆరంభమగుగాక!”

‘ఇంతటి మహానీయుని చరిత్రలు యిదివరకే కొందరు హ్రాసి వుండగా మరలా మీరు ప్రాయుడమెందుకు?’ అని మీరడగవచ్చు. శ్రీ శివనేశవ్యామిగారి సహాయంతో వివిధ భాషలలోని సాయిచరిత్ర గ్రంథాలు, పత్రికలలోని భక్తుల అనుభవాలూ విన్నాక, వెనుక నేను చదివిన మహాత్ముల చరిత్రలలో - (వేరు వేరు మతాలకు చెందినవారివి) - పాల్చి చూస్తే ఇంతటి మహాత్ముడు చరిత్రలో ఇంత వరకు అవతరించలేదని ఈయన యూ యుగావతారమని తోచింది. ఆయన చరిత్రలో నేటి ప్రపంచం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలన్నింటికి పరిష్కారం ఉన్నదనిపించింది. మనం సాయిభక్తులవడం యొంతటి పూర్వపూర్వమో తెలియాలంచే ఆయన లీలలను కూర్చువలసిన విధానం వేరొకటి వున్నదని తోచింది. దానిని అందరితోనూ పంచుకోవాలన్న ఆరాటమే యూ రచనకు కారణం. అంతేగాదు, సాయి లీలలను మాత్రమే పాందుపరచుకొనడం వలన ఆయన బోధ అసమగ్రంగా ప్రజలకందుతున్నది. ఉదా హరణకు కుశాభావుకు సంబంధించిన లీల బి.వి. నరసింహస్వామిగారి గ్రంథంలో తప్ప ఎందులోనూ లేదు; రాధా బాయి ఉపదేశము కోరిన లీలగూడా చాలా గ్రంథాలలో లేదు. దివ్యదృష్టి సహాయంతో ఎక్కడో, ఎప్పుడో జరుగున్న సంఘటనలను తెలుసుకొంటున్న ఒక భక్తుణ్ణి సాయి, ‘మనకు ఆ వేశ్యతో ముద్దులాట తగదు’ అని మందలించిన

లీలగూడ చాలా గ్రంథాలలో లేదు. ఈ లోపాలను ఆధారంగా చేసుకొని కొందరు శ్రీ సాయి నిషేధించినవన్నీ చేస్తూ సాయి భక్తులను భ్రమింపజేస్తూ వుండడము చూడవచ్చు. ఏ కాలంలోనైనా ఆధ్యాత్మిక విద్య, ప్రజలు, సాధకులు గూడ భ్రమాలైనది పీటివల్లనేనని చరిత్ర చూస్తే తెలుస్తుంది.

అలానే శ్రీ సాయి సాంప్రదాయంలో “శ్రీ గురువరిత్ర” పారాయణకున్న ప్రాముఖ్యత వెనుకటి చరిత్రకారులు గుర్తించలేదు. కానీ ఆ గ్రంథమెంతటి మేలు చేయగలదో చూస్తే అదెంత లోపమో అర్థమౌతుంది. ఆధ్యాత్మిక విద్య అనే కల్పవృక్షానికి యూ కలియుగంలో పుట్టిన తెగుళ్ళకు అది చక్కని పురుగులమందు. ఇవన్నీ ప్రజలకు తెల్పుకపోవడం ఫూర్మైన అపరాధమని తోచింది.

ఇటువంటి అవగాహన, ప్రేరణ, అందుకు తగిన శిక్షణ శ్రీ సాయి నాకివ్యకుంటే యిది సాధ్యమయ్యదిగాదు. ఈ రచనకు ఆయన ఆశిస్తులే లేకుంటే సుమారు రెండు దశాబ్దాలపాటు సాయి పిచ్చిపట్టినట్లు కృషి చేయగలేవాళ్ళే కాదు. ఈ గ్రంథ ముద్రణయనే బాదరబందీ పెట్టుకోకుండా ముఖతః మాత్రమే యూ భావాలను అందరితో పంచకోవాలనుకున్నాను. కానీ శిరిడీలో ఒక గురువారంనాడు నేను వద్దంటున్నా గూడ వినకుండా యూ గ్రంథ ముద్రణకు తొలాని అనే భక్తుడు రు. 116/-లు విరాళంగా యివ్వడము, అది శ్రీ సాయి ఆదేశమేనని శ్రీ శివనేశన్ స్వామి చెప్పి, దాన్ని తీసుకొనేలా చేయడం జరిగింది. నాటి సాయంత్రమే వేరొక సాధువు నాకు రూ. 4,900/-లు దీని ప్రచురణకోసం యివ్వడం మరొక నిదర్శనం.

ఫిబ్రవరి 1982లో రెండవ గురువారంనాడు సాయంత్రం 4 గం॥లకు శ్రీ శివనేశన్ స్వామి నన్ను చావడికి పిలిపించి, “నీవు ప్రాసిన గ్రంథానికి బాబా ఆశిర్వాదబలం ఎంతవరకు వున్నదో చూడాలని అది చదువుతున్నాను. ఉదయం పదకొండున్నరగంటల ప్రాంతంలో ఒక వ్యక్తి బూట్లు వేసుకొని చావడిలోకి వచ్చారు. ఆయన యూ ఊరువాడుకాదు. భక్తుడైతే బాబాకు నమస్కారం చేసుకోవాలి గదా? నేను చెప్పాకే ఆయన బూట్లు బయట విడిచివచ్చారు. లోపలికి వెళ్ళి నమస్కారం చేసుకోమంటే ‘సరేలే’ అని నడుం మీద చేతులు పెట్టుకుని అన్నివెపులా కలియజ్ఞాస్తున్నారు. కొంచెం పెదమనిపిగా కనిపించారు. ఇంక నేనేమి చెప్పక చదువుకొంటున్నాను. ‘ఎమిటి, చదువుతున్నావు?’ అన్నారు. ‘సాయి చరిత్ర’ అని చెప్పాను. ‘అది తెలుసులే, ఎవరు ప్రాసినది?’ అన్నారు. ‘భరద్వాజ ప్రాసినది’ అని నేను చెప్పాను. ‘అదా! బాగుంది, చదువుకో! మంచిది!’ అని బయటికి వెళ్ళి మెట్లు దిగాడో లేదో, ‘ఎవరబ్బా, ఈ చిత్రమైన వ్యక్తి?’ అనుకొని బయటకు వచ్చి చూచాను. అక్కడెవరూ లేరు! ఆ సంగతి చెప్పడానికి పిలిపించాను. సాయియే అలా వచ్చారు. నీ కృషి సార్థకమైంది”.

ఈ సందర్భం చదివిన భక్తుల హృదయాలు సాయి మందిరాలుగా రూపొంది, అందరూ శాంతిసాభ్యాలతో ఆత్మపథంలో పయనించగలగాలని శ్రీ సాయినాథుని ప్రార్థిస్తున్నాను.

సర్వేజనాః సుభైనోభవస్తు!
లోకాస్పమస్తాః సుభైనోభవస్తు!

- రచయిత

ఓం సమద్వి సద్గురు శ్రీ సాయినాథాయ సమః

గురుస్తుతి

భక్తుల అనుభవాలనుసరించి గురువెంతటివారో స్వరించుకొనడమే గురుస్తుతి. ఆ ప్రకారం ఈ గ్రంథమంతా గురుస్తుతి. అయినప్పటికీ అయన నాకెంత మేలు చేసారోనన్నదే నిజంగా చేసిన స్తుతి. లేకుంటే స్వరణ అవుతుంది. కనుక అలానే యింద్రం ప్రారంభిస్తున్నాను.

నా మమతను చూరగొన్న మా పెద్ద అన్నగారి రెండవ అబ్బాయి, 1955లో నా ఉపనయన మప్పుడు అకస్మాత్తుగా చనిపోయాడు. నాటితో నా హృదయంలో జనన మరణాల తత్త్వం గురించి, ఆత్మ-పరమాత్మల ఉనికిని గురించి ఆలోచనలు కల్గి తీవ్రమైన అన్యోషణ సాగింది.

చివరకు 1961లో ఒకరోజున ఊరి బయటకు నడుస్తుండగా, నాటివరకు నేను చదివినవి, ఆలోచించినవి అన్నే సమన్వయమై ఒకానోక గాఢమైన శాంతి కల్గింది. ప్రధానమైన నా ప్రశ్న ఇక అప్రస్తుతమన్నిచింది.

ఫిబ్రవరి 1963లో నారెండవ అన్నగారు తనకు తోదుగా ఇరిడీ రమ్మంటే నాకెట్టి విశ్వాసమూ లేకపోయినా వెళ్లాను. ఫిబ్రవరి 8 సాయంత్రం అచ్చటి సమాధి మందిరంలో మేము ప్రవేశించేసరికి ఆరతి జరుగుతోంది. అది చూచి ఏనాడో పరమపదించిన వ్యక్తిమీద ప్రజలకు అంత భక్తివిశ్వాసాలు వుండడం ఆశ్చర్యమనిపించింది. ఆరతి అయ్యాక అన్నగారు నాకు అచ్చటి అరుగును చూపి అది బాబాసమాధి అని చెప్పగానే నాకెంతో వెగటు అనిపించింది. “ఆ శరీరం ఎంతగా కుళ్ళి వుంటుందో!” అని తోచి, కదుపులో త్రిప్పినట్లయి, వెంటనే గదికి వెళ్ళి అన్నంగూడ తినకుండా నిద్రపోయాను.

తెల్లువారి తీవ్రమైన ఆకలితో మేలుకువ వచ్చి త్వరత్వరగా మద్రాస్ హోటల్కని సమాధి మందిరం మీదుగా వెళుతున్నాను. ఆరతి, అభిషేకం అయిపోయాయి కాబోలు, అక్కడ పూజారులు తప్ప మరెవ్వరూ లేరు. జీవకథతో కథకథలాడుతున్న అచ్చటి విగ్రహాన్ని మాత్రం మరొక్కసారి చూడాలనిపించి, మందిరంలోకి వెళ్లాను. ఆ విగ్రహంలోని బాబా ముఖం చూస్తుంటే అందులోని సాయిచూపు అంతర్ముఖమై, ఏదో ఆతీతమైన స్థితిలో వున్నట్లు తోచింది. ఆ స్థితిలో ఆయనకు తననుండి వేరుగా యింద్రం స్థాపించి వున్నట్లు తోచివుండదని, విశ్వమంతా ఏ మహాత్రర చైతన్యంలో సంకల్పమాత్రంగా వున్నదో, దానితో ఆయన తాదాత్మయం చెంది వున్నారనిపించింది. ఇది కేవలం భావంగాగా ఒక అనిర్వచనీయమైన అనుభవంగా నా హృదయాన్ని కబ్బించింది. నాచుట్టూ, నా లోపల ఏమి జరుగుతున్నదో తెలియలేదు.

అలా ఎంతసేపు గదిచిందో తెలియలేదు. కొంతసేపటికి త్రుళ్ళిపడి లేచాను. మా అన్నగారు నా ఏపు తట్టి భోజనానికి రమ్మంటున్నారు. ఆ స్థితిలోనుంచి మేల్కొనడమెంతో బాధనిపించింది. టైము చూస్తే నేనక్కడకు వచ్చి సుమారు 5 గంటలైంది. అంతసేపూ నేను నిలబడి విగ్రహాన్ని చూస్తున్నాననుకొన్నాను; నిజానికి కూర్చుని వున్నాను. కశ్మి మూతబడి వున్నాయి. భోజనానికి వెళుతూ వుంటే కలలో నడుస్తున్నట్లుంది. గాఢనిద్రలో లేపితే తిరిగి మనస్సు నిద్రలోకి మళ్ళినట్లు, నా మనస్సు అప్రయత్నంగా నిరామయమౌతున్నది. వస్తువులను గుర్తించాలన్నా, యోచించాలన్నా, ఎంతో ప్రయత్నం చేయవలసి వస్తున్నది. ఇల్లు చేరి కొడ్ది నెలలు గదిచినా నా స్థితి అలానే వుండిపోయింది. గాఢమైన శాంతి ఆనందాలతో రోజులు, నెలలు క్రణాల్లా గదిచిపోయేవి. జగత్తంతా చైతన్యమయంగా తోచేది. దాని వలన నా ఉద్యోగవిధులు దెబ్బతినకుండా కొన్ని ఆటలు నేర్చుకొని అదుతుండేవాట్లి. నా శరీర

ప్రాజ్యానీ ఆచార్య ఎక్కిరాల భిర్పంచ్చ గార్య

— శ్రీ తంగెళ్ళ వెంకటసుబ్రహ్మయ్య

సం॥ 1979లో ఒంగోలు వచ్చి ఒక యింట సత్పుంగం చేస్తున్న శ్రీ భరద్వాజ గారిని నేను ఒక మిత్రునితో కలసి ప్రథమంగా చూచాను. ఆ ప్రథమ దర్శనంలోనే వారు యోగులని వారి నేత్రాలు చూచి గుర్తించగల్లాను. వారి సన్నిధిలో కొంత శాంతి గూడా అనుభవమైనది. వారు నాకు “సాయిలీలామృతము”, బాబా ఫోనూ ప్రసాదించారు. నాకు భగవంతునిపై విశ్వాసమున్నప్పటికీ అంతవరకూ ఏ పూజలూ చేయక కేవలం సధ్గంథ పరమము, మనము చేసే నేను అప్పటినుండి బాబా రూపాన్ని ధ్యానిస్తూ, చిత్రపటాన్ని పూజిస్తూ, “సాయిలీలామృతము” పారాయణ చేస్తున్నాను.

బాహ్య స్ఫూర్తిలేని నిర్మణ సమాధి స్థితిలో వారు వుండగల్లారని చదివాను. సాధారణంగా నిత్యము గంటల తరబడి అనుష్టానము చేసే సాధకులకు గూడ ధ్యానం కొర్కెసేపు గూడా నిలవదు. అలాంటిది ధ్యానానికి అతీతమైన సమాధి స్థితిలో భరద్వాజగారు సుమారు 5 గంటల కాలము శిరిణిలో వున్నారంటే ఏరు జన్మాంతరంలో యోగులై వుండాలి. ఆ యోగం పూర్తి కానందువల్ల ఏరు జన్ము ఎత్తవలసి వచ్చింది. ‘భగవద్గీత’ -

“శుభీనాం శ్రీ మతాంగేహా” అన్న శ్లోకంలో - పూర్వజన్మలో యోగంలో పూర్ణత పొందనివారు మరల శుచిమంతులైన శ్రీమంతుల యిండ్లలో గాని, ధీమంతులైన యోగుల యిండ్లలో గాని జన్మించి పూర్వజన్మలోని యోగాన్ని మరల కొనసాగిస్తారు” అని చెబుతుంది. అవిధంగానే ఏరు భారతదేశంలోనే ప్రభ్యాత వేద పండితులుగా పేరుగాంచి, యోగారూఢులై, అంగ్రేషీలో ఎమ్. ఎ. పట్టభద్రులైన బ్రహ్మతీ అనంతాచార్య గారికి నాల్గవ కుమారుడిగా జన్మించారు. యోగియు, శుచియు, వేదపండితుడైన తండ్రిగారి వాత్సల్యానికి పాత్రులై వారి పెంపకంలో, శిక్షణలో తీర్చిదిద్దబడి, అంగ్రేషీలో ఎమ్. ఎ. పట్టభద్రులై, కళాశాలల్లో అంగ్రేష్ న్యాసకులుగా కొంతకాలం పుండి, తర్వాత ఒంగోలులో స్థిరపడ్డారు.

సం॥ 1955లో వారి ఉపనయన కాలం సుండి 1961 వరకు వారిలో చెలరేగిన జనన మరణ విచికిత్స క్రమంగా ఆత్మ - పరమాత్మల ఉనికిని గూర్చిన తీవ్రమైన అన్యేషణగా సాగి, ఒక గాఢమైన ప్రశాంతత వారి అంతరంగాన్ని ఆక్రమించింది. ఈ అన్యేషణ తీవ్రమైన తపస్సే జన్మాంతరంలోని యోగాన్ని మరలా అందుకొని శిరిణిలో సాయి మందిరంలో నిర్మణ సమాధిగా పరిణమించింది. శ్రీ ఆచార్యగారు జన్మాంతరంలో చేసిన తపస్సే ఈ జన్మలో తీవ్ర అన్యేషణగా సాగి సం॥ 1963లో ఘలవంతమైనది.

అప్పటినుండి శ్రీ ఆచార్యగారు ఎందరో పూర్వులైన సాధువుంగవులను దర్శించారు. వారందరూ ఏరిని ప్రత్యేకంగా అనుగ్రహించారు. శ్రీ పాకలపాటి గురువు గారు శ్రీ ఆచార్య గారిని ప్రత్యేకమైన రీతిలో తమ చెంతకు రప్పించుకొని కొన్ని నిగూఢమైన సూచనలు యివ్వడంలో ఏరి సత్పురుషత్వాన్ని వారు వెల్లడి చేసారు. అలానే ఏరు జిల్లేళ్ళమూడిలో వున్నప్పుడు అమ్ముతో ఎప్పుడు ఏ విషయం చర్చించాలన్నా సమయానుయాలను పాటించకుండా ఏరు తమ చెంతకు రావటానికి అమ్మ ఎలాంటి అభ్యంతరమూ కల్పించేవారు గారు. అక్కడనే పితృత్వార్థం జరుపుకోజూచిన ఒక బ్రాహ్మణునితో భోక్తగా పిలవమని, ఈ రోజుల్లో సద్గ్రాహ్మణుడే చిక్కడని, ఆచార్యగారే సద్గ్రాహ్మణుడనీ, అమ్మ రూథిగా చెప్పింది. ఇంకా ఎందరో మహాత్ములు శ్రీ ఆచార్యగారి యోగారూఢ స్థితి గుర్తించి, జ్ఞానిని జ్ఞానియే తెలుసుకోగలరనే వాస్తవాన్ని మనకు ప్రకటించారు.

తత్త్వంలో గూడ ఎంతో మార్పు వచ్చింది. దృఢమైన ఆరోగ్యం కల్గింది. ఎంత తీంచే అంత అరిగేది; ఏమి తినకున్న నీరసమూ, ఆకలి ఉండేది కాదు. ఎప్పుడు పదుకున్న గాథంగా నిద్ర పడేది. కొన్ని రోజులు నిద్ర లేకపోయినా కళ్ళు మంటలు, అవలింతలూ వుండేవి గావు. ఎటువంటి ఆధ్యాత్మికమైన ప్రశ్న వచ్చినా తృటిలో సమాధానము స్ఫురించేది. ఎవరిసైనా చూడాలనిపిస్తే త్వరలో వారే రావడం జరిగేది. ఇతరుల గురించి సామాన్యంగా తెలియడానికి వీలులేని అంశాలు అకస్మాత్తుగా నా మనస్సులో మెరిసేవి. నా పరిచయస్తులందరూ నాదగ్గర తమకెంతో శాంతిగా వుంటుందనేవారు.

క్రమంగా నాకు, “అయ్యా, బాబాను సకరీరులుగా చూడలేకపోయానే, కనీసం యిప్పుడున్న హృద్భవరుషులసైనా చూస్తే బాగుండు” ననిపించసాగింది. ఇరిడీ వెళ్ళినప్పుడు బాబాను అలానే ప్రార్థించాను. అప్పటినుండి ఆయన నా ప్రార్థన మన్మిస్తునే వున్నారు. ఆయన దయవలన శ్రీ రంగన్న బాబుగారు, శ్రీ పాకలపాటి గురువుగారు, శ్రీ రాఖాడీ బాబా, శ్రీ సత్యసాయిబాబా, శ్రీ ముమ్మిడివరం బాలయోగి, శ్రీ కంచికామకోటి పీటాధిపతి (పెద్దవారు), శ్రీ ఆనందమాయి, శ్రీ అభిండానంద సరస్వతి, చీరాల, కడుప, కాళహస్మలలో నివసించిన అవధూతలు, శ్రీ చివటం అమ్మ, శ్రీ అనసూయమాత, శ్రీ పూండిస్యామి, శ్రీ గులాబ్ బాబా - యిలా యింకెందరో వారి దర్శన ఆశిస్తులు నాకనుగ్రహించారు. విశేషమేమంటే వీరిలో ప్రతి ఒక్కరూ నేను సకలసిద్ధ స్వరూపమైన శ్రీ సాయిని స్ఫురించాకనే తమ విశేషమైన కృప నాపై చూపారు!

నేను ఉద్యోగరిత్యా విద్యానగర వచ్చాక నాకక్కడ సత్తంగం ప్రసాదించమని రోజూ బాబాను ప్రార్థించేవాళ్లి. ఒక క్రైస్తవ విద్యార్థి నేను సాయిని పూజించటం తప్పని వాదించడంతో చర్చ ప్రారంభమై కొన్ని రోజులు కొనసాగింది. నానాటికి అందులో పాల్గొనేవారి సంఖ్య పెరిగి, ఒక భక్తబృందంగా యేర్పడి ప్రతి గురువారము “శ్రీ సాయిబాబా జీవితచరిత్ర” విన్మించడము, భజన ప్రారంభమయ్యాయి. ఆ సత్తంగం 12 సం॥లు ఆ యింట్లోనే అవిచ్ఛిన్నంగా జరిగింది. “శ్రీ గురుచరిత్ర”, “శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర” పారాయణ చేస్తూ, భజన, సత్తంగం చేస్తూంటే ఎందరికో సిద్ధపురుషుల దర్శనమూ - ఆశిస్తులు లభిస్తాయి. ఉదాహరణకు 1971లో ఒకరోజు గుంటూరులో శ్రీ రంగన్న బాబుగారిని దర్శించాను, ఆయనకు శ్రీరాముని నిత్య సాక్షాత్కారముండేది. వారి సన్నిధిలో కొంతసేపు వున్నాక, నాతో విద్యానగర రమ్మని కోరాను. శ్రీరాముడు అనుమతించరని, ఆయన అనుమతిస్తే గాని తాము రాలేమనీ బాబుగారు చెప్పారు. సకల సాధుస్వరూపమైన శ్రీ సాయిని వేడుకున్నాను. మూడవరోజున శ్రీరాముడు ఆయనను విద్యానగర వెళ్ళి అక్కడ భజన చేస్తున్న పిల్లలను ఆశిర్వదించి రమ్మన్నారు. ఆయన వచ్చి రెండు రోజులుండి, అందరినీ ఆశిర్వదించారు. అక్కడ ఒక స్థలం చూపి, అందులో గొప్ప మందిరము, ఆత్మమమూ ఏర్పడతాయని, దానినెందరో మహాత్ములు సందర్శిస్తుంటారని, అక్కడ నిరంతరం యజ్ఞయాగాలు జరుగుతాయని బాబుగారు చెప్పారు. అవస్త్ర ఉనాటికి నిజమైనాయి. మందిర నిర్మాణం జరుగుతుండగా శ్రీ అవధూత వెంకయ్య స్వామి వారికి వారే వచ్చి, మందిరంలో మూడున్నర రోజులుండి, విగ్రహం ప్రతిష్టించేందుకు నిర్మించిన అరుగుమీద తమ నిత్యగ్రహిని నిర్వహించారు. మందిరమెంతో బాగుండని, చిరకాలం గొప్పగా జరుగుతుందని, తాము అక్కడ 21 కోట్లు చెల్లించనిదే ‘పైవాళ్లు’ (దేవతలో, లేక మహాత్ములో గాని) తమను కదలనివ్వరనీ చెప్పారు. మందిర నిర్మాణమయ్యాక, శ్రీ అవధూత రామిరెడ్డిగారు అనే మహానీయులు గూడ ఆ మందిరానికి వచ్చి వెళ్లారు.

శ్రీ సాయినాథుని అనుగ్రహం 1963లో చవిచూచాక అంతవరకు వున్న ‘భగవంతుడు వున్నాడా, లేదా అనే ప్రశ్న అప్రస్తుతము’ అనే భావం తొలగి భగవంతుడు వున్నాడన్న నిశ్చయం ఏర్పడింది. అంతవరకూ అన్యేషణలో

1. నేను దర్శించిన మహాత్ములు - 1, 2 లలో వివరాలు చూడవచ్చు.

భాగంగా చదివిన విజ్ఞాన శాప్తమంతా భగవంతుడు వున్నాడన్న నిరూపణగా రూపొందింది. శ్రీ సాయి చరిత్ర పరిశోధించిన కొద్ది భగవంతుడు బాబావంటి సద్గురు రూపంలో భూమిమీద అవతరిస్తుంటాడన్న విశ్వాసం గూడ కల్గింది. కానీ ఒకే భగవంతుని గురించి, ఆయనను చేరుకొనే మార్గం గురించి చెప్పే మతాలు యిన్ని రకాలుగా ఎందుకేర్పడ్డాయన్న ప్రశ్న నన్ను వేధిస్తుండేది. ‘నిజంగా మతాలలో భేదమున్నదా లేక అది ప్రజలయొక్క అవగాహనలోని లోపమా?’ ఈ సందేహం తీర్పుకోడానికి హిందూ, బౌద్ధ, క్రైస్తవ, ముస్లిం, ‘తావో’ మతగ్రంథాలు, అయి మతాలలో పూర్వపురుషులుగా రూపొందిన మహాత్ముల చరిత్రలు, బోధలు దొరికినంత వరకు చదవసాగాను. మరోవంక “శ్రీ సాయిచరిత్ర”, బోధలు సేకరిస్తుండేవాడిని. పీటైనంత తరచుగా, పీటైనంత ఎక్కువ కాలం శిరిదీలో వుండి శ్రీ సాయిని చిరకాలం సన్నిహితంగా సేవించిన శ్రీ మార్తాండ మహాల్మాపతి, పిలాజీ గురవ కుమారుడు నానాసాహోబ్ రాస్నే, శ్రీ సాయి శరణానంద, శ్రీ ఉధ్ఘవ్ రావ్ దేశపాండే (శ్యామా కొడుకు) మొంచ వారితో పీటైనంత సమయం గడిపేవాళ్లి. శ్రీ సాయి చరిత్రలోని ప్రతి అంశాన్ని యిలాంటి వారందరి దగ్గర తెలుసుకొనేవాళ్లి. శిరిదీలో 30 సంకు పైగా వుంటున్న శ్రీ శివనేశవ్స్వామి వేరు వేరు భాషలలోని శ్రీ సాయి గురించిన గ్రంథాలు, పత్రికలలోని వ్యాసాలు యొంతో ఓర్పుగా చదివి చెబుతుండేవారు. వేరు వేరు ప్రాంతాల నుండి శ్రీసాయిని ప్రత్యక్షంగా సేవించిన కుటుంబాల వారు వచ్చినప్పుడల్లా పరిచయం చేసి, వారినుండి విశేషాలు సేకరించే అవకాశము కల్పిస్తుండేవారు. వారి సలహా మేరకు పూనా, నాగపూర్లలో వున్న యిటువంటి కుటుంబాల నుండి విశేషాలు సేకరించాను.

ఇవన్నీ చేసిన మీదట నాకు రెండు విషయాలు స్వప్తమైనాయి; 1) ఈ ఐదు మతాలలోనూ నాకు తెలిసినంతలో శ్రీ సాయిబాబా వంటి అవతారం యింత వరకూ రాలేదు; 2) ఆత్మజ్ఞానం పొందడానికి i) పూర్వుడైన మహాసీయుడు దొరకాలి; ii) ఆయన కృపకు అర్పులం కావాలి; iii) మన పూర్వజన్మ సంస్కారానికి అనుగుణమైన సాధనామార్గం లభించాలి. అందుకోసం ఎంతగానో తిరిగి ఈ మూడింటిలో ఏ ఒక్కటినా సమకూడటం ఎంతో కష్టమని తెలుసుకున్నాను. ఈ కలియుగంలో ఎందరో ఆత్మజ్ఞానం లేకుండానే జ్ఞానోపదేశం చేస్తూ శిష్యులను సేకరించి థన, కీర్తులను సాధించుకోజూస్తారని పురాణాలు, భర్తుహారి, యోగి వేమన వంటి మహాయోగులు చెప్పినది పచ్చినిజం. శ్రీకృష్ణుని కాలంలో తానే అవతార పురుషుడనని చెప్పుకొన్న పొందరీక వాసుదేవుని నుండి యిలాంటి కలుపు మొక్కలు తామరతంపరగా పెరుగుతున్నాయి. ప్రజలు వీరిని నమ్మి యిహపరాల రెంటికి చెడ్డ రేవడులయ్యకండే నాస్తికులైనా మేలేననిపించింది. నిజమైన పూర్వపురుషులను సామాన్యులు గుర్తించి, ఆశ్రయించి, తరించే మార్గం కావాలి. అదిగూడ సాయియే తమ చిత్రమైనరీతిన తెల్పారు.

నైమిశారణ్యం (ఉ॥ప్ర)లో శ్రీ ఆనందమాయి నిర్వహించిన భాగవత సప్తాహానికి వెళ్లాను. అక్కడ శ్రీ అభందానంద సరస్వతి అనే మహాసీయులు భాగవత ప్రవచనము, నిత్య సద్గుష్టి చేశారు. ఆయన తమ ప్రవచనంలో సిద్ధపురుషుడు మాత్రమే ఆత్మజ్ఞానము ప్రసాదించగలరని, సమాధి చెందినవారు కష్టాలు, కోర్కెలూ మాత్రమే తీర్పుగలరనీ చెప్పారు. అలా అయితే శ్రీ సాయి నన్నెలా ఉధ్ఘరించగలరు? అలా అని వేరొకరిని ఆశ్రయించామా అంటే శిరిదీలో నాకు కలిగిన అనుభవం వంటిది నాకెవరివద్ద కలుగలేదు. అందుకు తగిన దివ్య సందేశమేమీ నాకు రాలేదు. కనుక నాకు కర్తవ్యం బోధించమని శ్రీ సాయినే ప్రార్థించాను. ఒకనాడు నా పాత విద్యార్థి విద్యా నగర వచ్చి, నేను యాసారి శిరిదీ వచ్చినప్పుడు పూనాలో తన యింటికి రావాలని కోరాడు. కేవలం మొహమాటానికి మాత్రమే సరేనన్నాను. తర్వాత శిరిదీ వెళ్లినపుడు రెండవరోజు నుండి అతనిని చూడాలని బలంగా అనిపించి పూనా వెళ్లాను. అప్పటికే అతడు ఆఫీసుకు వెళ్లాడు. సాయంత్రంలోగా ఊరు చూచి వద్దామని బయలుదేరాను. ఇంతలో అక్కడ శ్రీ గుణవంటి మహాజీ అనే యోగి వున్నారని తెలిసి వారిని దర్శించాను. ఆ వృథాడు నన్నుచూచి,

“ఓ సాయిబాబాకా బేటా!” అని పలుకరించారు. తర్వాత నా సందేహము విని, “శ్రీ సాయి విషయంలో అట్టి శంక అవసరం లేదు. ఆయన సాక్షాత్కార్త్తు దత్తాత్రేయుని అవతారం. మహాసమాధి చెందాక గూడ ఎందరికో సశరీరంగా దర్శనమిచ్చి ఉధరిస్తున్నారు. నీవు నడుస్తున్న బాట మంచిదే. ఆ మార్గాన్నే సాగిపో!” అన్నారు. శ్రీ సాయి కుశాభావు చేత “శ్రీ గురుచరిత్ర” 108సార్లు పారాయణ చేయించారని తెలిసాక ఆ గ్రంథం చదవాలనిపించింది. కాని నాకు మరారి రాదని వారితో చెప్పాను. ఆయన సంతోషించి, వారి గురువైన శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతీస్వామి సంస్కృతంలోనికి అనువదించిన “శ్రీ గురుచరిత్ర” (సమక్షోకి), శ్రీ సంహాతాయన గురుద్విషాహస్రి (సంక్లిష్ట శ్రీ గురుచరిత్ర) “శ్రీ దత్తభజనలు” అనే గ్రంథాలు నాకు ప్రసాదంగా యిచ్చి ఆశీర్వదించారు.

నా ధ్యానంలోను, సాధనలోనూ సపరణలు ఏమైనా చెప్పమని వారిని కోరాను. ఆయన, అప్పుడు పూనాలో శ్రీ ఆనందమాయి పున్నారని, ఆమె సన్నిధిలో ఒక గంట ధ్యానం చేసుకుంచే లోపాలన్నీ వాటికవే చక్కబడతాయనీ చెప్పారు. బాబా అనుగ్రహంతో అట్టి అవకాశము గూడ లభించింది. నేను తిరిగి జిరిడీ చేరి, అక్కడ సప్తాహపారాయణ పూర్తి చేసుకొని ఆయన యిచ్చిన గ్రంథాలు చదివాను. “శ్రీ గురుచరిత్ర” పారాయణ పూర్తులున రాత్రి కలలో శ్రీ సాయి నాకు దర్శనమిచ్చి, నేను పాదాభివందనము చేయగానే నన్ను కాగలించుకొని వీపు, తల నిమురుతూ, “నీకు గురువు దౌరకలేదని బాధపడతావెందుకు? నేనున్నాను!” అని ముమ్మారు చెప్పారు.

నా సమస్యకు అలా పరిష్కారం చూపారు సాయి. ఏ క్షేత్రంలో మన పురాణాలెన్నింటినో సూతమహర్షి నుండి ఎందరో బుమలు శ్రవణం చేసారో, అట్టి నైమిశారణ్యంలో, శ్రీ ఆనందమాయి వంటి బ్రహ్మజ్ఞాని సన్నిధిలో, భాగవత పారాయణ ద్వారా శ్రీ కృష్ణ సాక్షాత్కారం పాందిన శ్రీ అభండానంద సరస్వతి చెప్పిన దానితో ఆధ్యాత్మిక జీవితానికి మూలమైన ప్రత్యుష నాలో రేపి, తిరిగి కొన్ని సంవత్సరాల తర్వాత నన్ను జిరిడీ నుండి పూనా పంపి శ్రీ గురువణి మహారాజ్, శ్రీ ఆనందమాయిల దర్శనము, “శ్రీ గురుచరిత్ర” ప్రసాదించి సాయి నన్ను స్వామించారు. దాన్ని పారాయణ చేసాక గాని, శ్రీ సాయి నన్ను తనవాడుగా చేసుకోలేదు. మన పూర్వజన్మ సంస్కారానికి తగిన పూర్వుడైన గురువెవరో మనకు తెల్పుడానికి గాని, వారి అనుగ్రహానికి పాత్రులుగా మనలను తీర్చిదిద్దడానికి గాని “శ్రీ గురు చరిత్ర” ఎంత విలువయినదో అర్థమయింది. కాని దాని పారాయణ నులభంగా సఫలమయ్యిందుకు శ్రీ సాయిచరిత్ర గూడ అంతే అవసరమని నా అనుభవంలో గుర్తించాను. “శ్రీ గురుచరిత్ర”లో నామధారకుడనే భక్తుడు సద్గురుని లీలలు విని ఆయన అనుగ్రహం కోసం తపిస్తుంచే అతనికి స్వప్నంలో ఆయన దర్శనమిచ్చారు. అతడు నిద్రలేచాక సరిగా ఆ రూపంలోనే సిద్ధయోగి అనే అవధాత దర్శనమిచ్చి “శ్రీ గురుచరిత్ర” వినిపించి కృతార్థాణ్ణి చేశారు. దానిని ప్రపంచానికి అందించమని ఆదేశించారు గూడ.

శ్రీ జిర్ణ కృష్ణమూర్తిగారు చెప్పినట్లు మనం అజ్ఞలం కనుక గురువు విషయంలో గూడ మన నిర్ణయం లోపభూయిష్టంగానే వుంటుంది. కనుక మనంగా గురువును నిర్ణయించుకుంచే జ్ఞానం లేనివారినే ఎన్నుకుంటాము. పూర్వపుణ్యం వలన మహాత్ముల దర్శనమైనా వారిని గురువుగా ఆశ్రయించలేకపోతాము. ఆయన మన పూర్వజన్మ సంస్కారానికి సరిపోయినవారవ్వాలి గదా! ఆయన చూపే మార్గం మన సంస్కారానికి సరిపోవాలి. ఇవన్నీ సమకూడినా, వారి అనుగ్రహం పాందగల్గాలంచే వారినెలా సేవించాలో, ఆశ్రయించాలో తెలియాలి. అందుకెంతో హృదయ పరిపాకం కావాలి. కనుక యూ కలియుగంలో గురువును మన్కె మనమే ఎన్నుకొనక, “శ్రీ గురుచరిత్ర” పారాయణ చేస్తే తగిన సంస్కారం ఏర్పడుతుంది. అప్పుడు భగవంతుడే మన సంస్కారానికి సరిపడిన సద్గురువును చూపుతారు. ఈ మార్గంలో శ్రీ వాసుదేవానంద సరస్వతి స్వామి వంటి వారెందరో పూర్ణ పురుషులయ్యారు. “శ్రీ గురుచరిత్ర” గూడ యిందుకు ఉపకరిస్తుందని యూ గ్రంథంలో ఒకరి అనుభవం తెల్పుతుంది.

అంతేగాదు, “శ్రీ గురుచరిత్ర”లో నామధారకునిలా సమాధి చెందిన పూర్ణపురుషుని ఆత్మయించి, వారి అనుగ్రహంతో ‘శ్రీ గురుచరిత్ర’ పారాయణ చేయడం సిసలైన పద్ధతి. ఇస్లాములోని సూఫీ సాంప్రదాయం గూడ యిలానే చెబుతుంది. ఏనాడో అంతర్ధానమైన రెండవ దత్తావతారమైన శ్రీ గురుని ఆత్మయించుకొని ‘శ్రీ గురుచరిత్ర’ పారాయణ ద్వారా భగవంతుని ఆదేశం పొందాకనే ఆయన చూపిన సద్గురువును ఆత్మయించడమొక్కాటే ఈ కాలంలో భద్రమైన మార్గం. మనమీనాదు పూర్ణదత్తావతారమైన శ్రీ సాయిబాబాను ఆత్మయించి ఆయన చరిత్ర పారాయణ చేశాక, “శ్రీ గురుచరిత్ర” గూడ పారాయణ చేస్తుండడం ఎంతో శ్రేయస్వరం. సాయిబాబా సూక్ష్మంగా మాత్రమే చెప్పిన ఎన్నో అంశాలకు వివరణ “శ్రీ గురుచరిత్ర”లోను, శ్రీ గురుచరిత్రలో మనకు పూర్తిగా అర్థంకాని అంశాలకు యా “శ్రీ సాయిలీలామృతము” (“శ్రీ సాయిబాబా జీవితచరిత్ర”) లోను లభిస్తాయి. జాగ్రత్తగా చదివితే ‘శ్రీ సాయి ప్రభోధామృతము’, “శ్రీ సాయిసన్నిధి” అనే గ్రంథాలలో యా రెండింటికీ గల సమస్వయం భక్తుల అనుభవాలలోను, సాయి చేసిన బోధలలోనూ మనకు ఆచరణ యోగ్యం లభిస్తుంది. ఇవి నేను ప్రాసినవి గనుక యిలా అనదంలేదు. శ్రీ సాయి చరిత్రను, బోధలనూ ఆయన చెప్పిన రీతిన అధ్యయనం చేస్తే ఆయన చెప్పిన ప్రకారం లభించిన వెలలేని ఆణి ముత్యాలను వారి ఆదేశంమేరకు మీతో పంచుకుంటున్నాను.

★★★

శ్రీ ఆచార్యగారు చాలా గ్రంథాలు రచించారు. వాటిలో ముఖ్యమైన ఈ “శ్రీ సాయిలీలామృతము” శ్రీసాయి తత్వాన్ని విధిన్న దృక్కొணాలలో దర్శించి సాయిలీలలను తాత్ప్రక దర్శనంతో విశేషించి, దాని కనుగొన్యంగా అధ్యాయాలను నిర్మించి, నాస్తికులకు సహితం ఆలోచన, వివేచన బుధిని కల్గించి అస్తికులుగా తీర్చేదిగా వున్నది. ఏరు ప్రాసిన “విజ్ఞానవీచికలు” పూర్క నిష్ఠాత్మలైన నేటి విజ్ఞాన శాప్రజ్ఞలకే శాప్రదృష్టిలో దైవ దర్శనం చేయించేదిగా వున్నది.

ఏరి సత్పుంగాలు, గోప్యులు, వ్యాసములు, ప్రశ్నలకు యొచ్చే సమాధానాలు గమనిస్తే, ఏరు అవలీలగా భావ విశేషణతో హృదయాన్ని హత్తుకునేట్లు ప్రకటించే విధానం గమనిస్తే ఏరికి “బుతంభర” ప్రజ్ఞ కలదని, యిది మహా యోగులకు మాత్రమే కల్గితుందని తెలియబడుతుంది. ఏరి తపస్స గ్రంథరచనకు, ప్రవచనాల వరకే కట్టుబడి యుండక సాయిబాబా మందిర నిర్మాణాలకు గూడ దోహదం కలిగిస్తున్నది. విద్యానగరలో సాయిబాబా మందిరం నిర్మాణం శంఖుస్థాపన నుండి కుంభాభీషేఖం వరకు జరిగిన లీలలను గమనిస్తే ఏరి కృప వలన సాయిబాబా ఆశేస్సులు ఆ మందిరమునకు ఎట్లా లభ్యమైనాయో తెలియగలదు. ప్రస్తుతం ఒంగోలులో సాయిబాబా మందిరంలో జనవరి 28, 1988 గురువారంనాడు సాయిబాబా అనుగ్రహముతో శిరిదీలో ధుని నుండి శ్రీ ఆచార్యగారు అగ్నిని తీసుకువచ్చి యా ధునిలో చేర్చారు. ఈ కారణంగా ఆంధ్రదేశంలో నిర్వహింపబడుతున్న ధునులన్నింటికి సాయిబాబా ధుని ప్రసాదం లభించగలిగే మహాద్వాగ్యం కలిగింది.

★★★

